



УДК 378.025

## IMPROVING THE QUALITY OF EDUCATION IN THE PREPARATION OF FUTURE JUNIOR BACHELORS OF PHARMACY IN THE PROFESSIONAL COLLEGE OF BSMU

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ ФАРМАЦІЇ У ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ БДМУ

Kropelnytska Yu. V.

assistant

Velyka A. Ya.

c.b.s., assistant

Bukovinian State Medical University,  
Chernivtsi, sq. Teatralna 2, 58000

***Анотація.** Якість освіти це комплексна характеристика компетенцій та компетентностей фахівця, що характеризують його можливість здійснювати професійну діяльність. Тільки зрозумівши, що це поняття включає в себе, ми можемо говорити про можливість підвищення якості навчання та пізнавальної активності студентів. Авторами описуються методи підвищення якості навчання та активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів медичних та фармацевтичних спеціальностей при вивченні хімії.*

***Ключові слова:** якість навчання, навчально-пізнавальна активність, хімія.*

### Вступ.

Реформування системи освіти в Україні набуло сьогодні глобального характеру. Державні стандарти вищої освіти орієнтують освітній процес на виховання національно свідомої, вільної, демократичної, життєво й соціально компетентної особистості.

Входження України в європейський освітній простір шляхом впровадження кредитно-модульної системи навчання стимулювало до змін навчальних планів та програм навчального процесу з метою надання вітчизняній освітній системі властивостей європейської вищої школи. У зв'язку з цим постала проблема підвищення якості медичної освіти шляхом забезпечення її мобільності, привабливості, конкурентоспроможності на ринку праці, а також покращання процесу організації навчально-пізнавальної діяльності студентів вищих навчальних закладів в процесі їх професійної підготовки.

Якість навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі науковці визначають як складну, змістовно-процесуальну характеристику, що складається з таких компонентів: відповідність умов потребам студентів; цінність змісту освіти; відповідність педагогічних кадрів; технологічність організації навчально-виховного процесу; результативність освіти.

Проблема забезпечення якості освіти стала предметом досліджень як зарубіжних, так і вітчизняних учених: В. Астахова, В. Бакіров, В. Вікторов, А. Вронстайн, Б. Вульфсон, В. Заболотний, В. Кальней, Г. Келс, Ю. Колер, С. Набойченко, С. Шишов та інші. Як зазначав С. Шишов, «якість – це основний результативний чинник освіти, міра досягнення поставлених в освіті цілей та завдань, а також міра задоволеності очікувань різних учасників процесу освіти від наданих освітніми установами освітніх послуг» [1]. Необхідно зазначити,



що у зміни щодо удосконалення сучасної освіти здійснюються постійно, проте комплексного аналізу щодо впливу їх на якість освіти не здійснено. Крім цього, не створено чіткої моделі підвищення якості освіти у руслі євроінтеграційних освітніх реформ. Тому це питання залишається актуальним для дослідників, що працюють в напрямку удосконалення освітнього процесу.

Метою статті є визначення методів покращання якості навчання та шляхів підвищення активності студентів у процесі вивчення хімії, підвищення рівня їхньої професійної підготовки.

### **Основний виклад матеріалу.**

Сучасна хімія – це фундаментальна система знань про навколишній світ. В системі природничої освіти хімія як навчальний предмет займає важливе місце, обумовлене її роллю в пізнанні законів природи, матеріального життя суспільства, вирішенні глобальних проблем людства, у формуванні наукової картини світу. Велика роль хімії у вихованні екологічної культури людей, оскільки екологічні проблеми мають у своїй основі переважно хімічну природу. Недостатність хімічної та екологічної грамотності породжує загрозу безпеки людини та природи, недооцінку ролі хімії в науково-технічному розвитку людства. Хімія як навчальний предмет покликана озброїти учнів основними хімічними знаннями, необхідними для життя, продовження освіти, виробничої діяльності, правильної поведінки в навколишньому середовищі [2].

Сучасна система навчання хімії висуває нові вимоги до вивчення, засвоєння й закріплення навчального матеріалу, а також до контролю отриманих знань. Важливою умовою навчання хімії є формування пізнавальних інтересів студентів. Підвищення інтересу до вивчення хімії набуває особливого значення, зокрема в умовах зменшення загальної кількості аудиторних годин на вивчення предмета.

Практичне заняття з хімії – це трудомісний, творчий процес, що займає значну частину особистого часу викладача й вимагає уваги до багатьох різних критеріїв, факторів і умов. При його підготовці необхідно ретельно й скрупульозно готуватися, використовуючи різноманітні сучасні підходи.

Важливим у розвитку сучасної медичної освіти України є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечує подальше вдосконалення освітнього процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві. Тому пріоритетного значення набувають активне використання інтерактивних методів навчання та комп'ютеризація навчального процесу.

Активізувати розумову діяльність студентів, підвищити їх пізнавальний інтерес до вивчення хімії можна застосуванням у викладацькій практиці різноманітних навчальних інтерактивних прийомів, зокрема проблемного навчання. Його суть полягає у впровадженні пошукової діяльності студентів, що починається з постановки питань і створення проблемних ситуацій, проблемних завдань відповідно до вимог навчальних програм, підручників та посібників. Основною метою проблемного навчання є всебічний розвиток пізнавальних можливостей студентів, формування їх творчої активності, шляхом здійснення різноманітної самостійної діяльності. Даний підхід можна



використовувати на різних етапах заняття. Заняття такого типу може бути організоване наступним чином. На самостійне опрацювання студентам пропонується важлива актуальна проблема, для вирішення якої вони здійснюють інформаційний пошук та на наступному занятті діляться власним баченням щодо цієї проблеми. Наприклад, при розгляді теми «Ліпіди» розв'язуються наступні проблемні завдання:

1. В медицині для виготовлення ін'єкційних розчинів використовується розчин, що містить 70% олеїнової і 5% лінолевої. Виходячи з хімічної будови, поясніть причину рідкої консистенції даного розчину. В результаті якої реакції зміниться його консистенція?

2. Запропонуйте схему утворення фосфатидилхоліну, що містить залишки стеаринової та лінолевої кислот. Позначте полярну та неполярну частини молекули. Чи здатна дана сполука приймати участь в пероксидному окисненні?

3. Ляна олія містить 44-61% лінолевої кислоти. Назвіть продукт взаємодії цієї кислоти та гліцерину та розрахуйте для нього теоретичне йодне число.

4. Як пов'язана проблема довголіття з порушенням променевого обміну ліпідів?

Головними перевагами проблемного навчання є розвиток здібностей студентів, підвищення зацікавленості до вивчення предмету, що в свою чергу сприятиме виробленню мотивів і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

При організації проблемно-пошукового навчального процесу необхідно враховувати наступну етапність:

- 1) постановка проблеми, пошук її формулювання з різних точок зору;
- 2) пошук фактів для кращого розуміння проблеми, можливостей її вирішення; доступності у постановці;
- 3) пошук ідей одночасно з активізацією сфери безсвідомого та підсвідомості; оцінка ідей відкладається до тих пір, доки вони не висловлені й не сформульовані учнями;
- 4) пошук рішення, практичний підхід під час якого висловлені ідеї піддаються аналізу, оцінці; для втілення та розробки вибираються кращі з них;
- 5) сприйняття знайденого рішення оточуючими. [3]

В загальному проблемне навчання допомагає підвищити пізнавальну активність студентів, хоча має і певні недоліки. Його не завжди можна використовувати через складність матеріалу, що вивчається, непідготовленість студентів самостійно здійснювати інформаційний пошук у правильному напрямку. Останній аспект набуває особливої вагомості на сучасному етапі розбудови української держави. Це пов'язане, по-перше, зі спадом мотивації педагогічної діяльності викладачів, по-друге, зі зниженням рівня мотивації навчально-пізнавальної діяльності молоді, по-третє, із кризою в соціально-економічній сфері в Україні взагалі та в освітній сфері зокрема. Напевно, виправдовує себе комплекс використання традиційного та проблемного навчання, які взаємно доповнюють одне одного і компенсують недоліки [4].

Вища освіта створює умови не тільки для розвитку і професійного становлення людини, а й дає розуміння загальності цінностей і приналежності



до загального світового соціального й культурного простору, зазначає О. Гура [5].

### **Висновки.**

Завдання вищого навчального закладу – забезпечення якісної вищої освіти за ліцензованими напрямками і спеціальностями на базі прогресивних технологій навчання, залучення висококваліфікованого професорсько-викладацького складу та сучасних технічних засобів для досягнення поставленої мети. Як показує досвід викладання хімії студентам медичних та фармацевтичних спеціальностей, для підвищення мотивації до вивчення предмету доцільним є поєднання традиційного навчання з різноманітними інноваційно-комунікативними прийомами. Це дає можливість покращити якість навчання, пробуджує творчі нахили студентів, виховує їх самостійність, активність та креативність; сприяє формуванню всебічно розвинутої особистості, спроможної розв'язувати майбутні професійні та життєві проблеми.

### **Список використаних джерел**

1. Шишов, С. Мониторинг качества образования в школе / С. Шишов, В. Кальней. – М. : Педагогическое общество России, 1999. – 320 с.
2. Державний стандарт базової і повної середньої освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011р. № 1392).
3. Махмутов М. И. Проблемное обучение: Основные вопросы теории [Текст] / М. И. Махмутов. – М.: Педагогика, 1975.
4. Ромащенко І. Проблемне навчання як один із методів стимулювання навчальної діяльності студентів / І. Ромащенко // Молодь і ринок. – №6 (77). – 2011. – С. 32-35
5. Гура О. І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності: навч. посібник /О. І. Гура. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 224 с., С. 8.

*Abstract.* The quality of education is a complex characteristic of the competencies and competencies of the specialist, which characterizes his ability to carry out professional activities. Only by understanding what this concept includes, we can talk about the possibility of improving the quality of learning and cognitive activity of students. The authors describe methods of improving the quality of education and intensification of educational and cognitive activities of students of medical and pharmaceutical specialties in the study of chemistry.

**Key words:** quality of education, educational and cognitive activity, chemistry.

Стаття відправлена: 25.06.2022

© Крпельницька Ю. В.